

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-I (Konu Özeti-3.Bölüm: 2)

Rehberliğin Tarihi

👉 Bir meslek olarak okul danışmanlığı, ilk olarak 1800'lerin sonlarında Sanayi Devrimi ile birlikte ortaya çıkan mesleki rehberlik hareketi olarak başlamıştır.

👉 1907'de ABD'de Boston'da kurulan Meslek Bürosunun amacı iş arayan gençlere meslekî yardım verebilmek ve öğretmenleri meslekî rehberlik alanında yetiştirmektir.

👉 Detroit okullarında Jesse Davis tarafından gerçekleştirilmiştir.

👉 Daha sonra Rehberlik Yaklaşımı ve Modelleri ortaya çıkmıştır.

Günümüzde Rehberlik:

👉 1900-1920 yıllar arası "meslek seçimi ve işe yerleştirme" ağırlıklı, M
1930-1960 yılları arasında "okula uyum" ağırlıklı, O
1960'dan günümüze ise "kişisel gelişim" ağırlıklı yürütülmüştür. K

👉 Rehberlik hizmetlerinin nasıl olması gerektiği ile ilgili yaklaşım ve modeller;

1. **Parsons Modeli:** Frank Parson'un Parsonien Modeli. Bu modelin özelliği, kişilerin mesleki seçim süreçlerine yardımcı olmak, mesleki rehberlik etmektir.

2. **Özellik Faktör Modeli (Klinik Model):** Öğrencilerin ayrıntılı incelenmesini gerektiren ve çok sayıda ölçme aracının geliştirilmesine katkıda bulunan model.

3. **Rehberliği Eğitim Süreci ile Karşılaştıran Model:** Rehberliği diğer konular gibi eğitim sürecinde öğretilecek bir konu olarak görür. Bu da rehberlik için eğitim programlarının içinde ders saati ayrılmasına katkıda bulunmuştur.

4. **Rehberliği Karar Verme Sürecine Yardım Olarak Gören Rehberlik Modeli:** Rehberliğin kişilerin karar aşamasında yararlanacağı bir hizmet olarak görür ancak bu rehberliğin süreklilik ilkesi ile çelişmektedir.

5. **Gelişimsel/Kapsamlı Rehberlik Modeli:** Bu en güncel yaklaşım olarak düşünelim. Gelişim süreklidir ve rehberlik de bu süreci destekleyen bir modeldir. Günümüzde daha kullanışlı bir model olarak karşımıza çıkıyor.

Türkiye'de Rehberliğin Gelişimi:

👉 1951-1956 hareketli yıllardır.

👉 1952 – 1953 Türkiye'ye uzman getirme ve yurt dışına uzman gönderme sürecidir.

👉 1953-1954 eğitim-öğretim yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji ve Özel Eğitim Bölümlerinde "rehberlik" ve "rehberlik teknikleri" dersleri programlara konmuş ve okutulmaya başlanmıştır.

👉 1955 yılında Ankara Demirlibahçe İlkokulunda Psikolojik Servis Merkezi açılmıştır. (Veliler 'Okulda deli mi var, bu psikolog nerden çıktı.' demişlerdir kesin.byhy 😂)

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-2 (Konu Özeti-3.Bölüm: 2)

👉 Kalkınma Planlarında (1960) ve Millî Eğitim Şuralarında rehberlik konusu ele alındığı ve bu konuda neler yapılabileceğinin tartışıldığı görülmektedir.

👉 1953: Test ve Araştırma Bürosu: Öğrencilerin yetenek ve ilgilerine göre testler geliştirmek, uyarlamak ve bunları uygulama amacı ile kurulmuştur.

👉 MEB Şuralarında 9. sınıfın yöneltme sınıfı olması, 9. MEB Şura'da Rehberlik dersinin zorunlu hâle gelmesi gibi tartışmalar ile gelişim göstermişti.

👉 Bugün rehberlik hizmetleri illerde Rehberlik ve Araştırma Merkezleri (RAM), okullarda ise Rehberlik Servisleri şeklinde örgütlenmiştir.

Rehberliğin Anlamı, Amacı ve İlkeleri

👉 **Rehberlik:** Kişinin kendini anlaması, problemlerini çözmesi, gerçekçi kararlar alması, kapasitelerini geliştirmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapması ve böylece kendini gerçekleştirme için uzman kişilerce bireye yapılan psikolojik yardımlardır.

Tanımların ortak yanları:

👉 M.Keleşoğlu'na göre rehberliğin anlamında temel olabilecek genellemeler:

👉 Rehberlik bir süreçdir.

👉 Rehberlik bireye yardım etme işidir.

👉 Rehberlik yardımı bireye dönüktür.

👉 Rehberlik bilimsel ve profesyonel bir yardımdır.

👉 Rehberliğin esası bireyin kendini gerçekleştirmene yardım etmektir.

Rehberliğin Amacı:

👉 Rehberliğin anlamı ve ilkeleri, bütünü ile rehberliğin amacını yansıtır.

👉 Rehberliğin amacı, bireyin kendini gerçekleştirmene yardım etmektir.

Rehberliğin İlkeleri:

İlke 1: Rehberliğin temelinde insan hak ve sorumlulukları ile yakından ilgili demokratik ve insancıl bir anlayış vardır.

İlke 2: Rehberlik uygulamalarında öğrenci ile yakından ilgili olan herkesin anlayış ve iş birliği içinde çalışması gerekir.

İlke 3: Rehberlik anlayışı, her türlü çalışması ile öğrenciyi merkeze alan bir eğitim anlayışını öngörür.

İlke 4: Rehberlik yardımının esası, öğrencilerin kendi kişiliklerini daha iyi anlamalarını, problemlerine çözüm yolları bulmada onların kendi kendilerine yeter bir duruma gelmelerini sağlamaktır.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-3 (Konu Özeti-3.Bölüm: 2)

İlke 5: Rehberlik bedensel, zihinsel, sosyal ve duygusal olan bütün kapasitelerini kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda en uygun bir düzeyde geliştirmesi için öğrencilere yardım etmelidir.

İlke 6: Öğrencilere rehberlik yardımı verirken onları türlü yönleri ile tanımak gerekir.

İlke 7: Rehberlik uygulamaları her okulun amaç ve ihtiyaçlarına uygun olan alanlarda yoğunlaştırılmalıdır.

İlke 8: Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde gizlilik esastır.

İlke 9: Rehberlik hizmetleri planlı, programlı, örgütlenmiş bir biçimde ve profesyonel bir düzeyde sunulmalıdır.

Psikolojik Danışma ve Rehberlikte Yanlış Anlayışlar:

👉 Günümüzde RPD kavramlarıyla ilgili bazı yanlış-anlayışlar bulunmaktadır:

1. RPD yardımı bireye tek yönlü olarak yapılan bir yardım değildir.
2. RPD yardımının temelinde bireye acımak, onu kayırmak, her sıkıntıya düştüğünde bireye kanat germek gibi bir anlayış yoktur.
3. RPD bireyin sadece duygusal yanı ile ilgilenmez.
4. RPD'de kullanılan bütün yöntem ve teknikler amaç değil, sadece araçtır.
5. RPD yardımı akademik bir öğrenme konusu ya da ders değildir.
6. Rehberlik bir disiplin görevi değildir; rehberlik yargılamaz ve ceza vermez.
7. RPD yardımı her türlü problemi çözebilecek sihirli bir güce sahip değildir.

Rehberlik Hizmetinin İşlevleri

Psikolojik Danışma

👉 Rehberliğin özünü oluşturur, merkezde bunu görebilirsiniz.

👉 Bireyin karar verme ve problem çözme ihtiyaçlarını karşılayarak gelişim ve uyumunu sürdürmesine yardımcı olmak amacıyla bireyle yüz yüze kurulan psikolojik yardım ilişkisidir.

Oryantasyon

👉 Öğrencilerin okula ve yakın çevresine uyumlarını ve böylece eğitim hizmetlerinden en etkili bir şekilde yararlanmalarını amaçlayan hizmetlerdir.

👉 Oryantasyon hizmetlerinde şu çalışmalara yer verilebilir:

1. Okulun kurum olarak tanıtılması ve kısa tarihi,
2. Okulun bina ve olanakları,
3. Çevre,
4. Programlar,
5. Program dışı etkinlikler,
6. Rehberlik servisi, kurallar vb.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ-4 (Konu Özeti-3.Bölüm: 2)

Bireyi Tanıma

👉 Rehberlik bireyin kendini ve çevredeki olanakları tanıması ile başlar.

Bilgi Toplama ve Yayma

👉 Öğrencilerin kendilerine uygun eğitsel ve mesleki tercihler yapmalarına yardım etmeye yöneliktir.

Yöneltilme ve Yerleştirme

👉 Okul içi veya okul dışı olarak sınıflanabilir.

👉 Başka bir açıdan, yerleştirmeler eğitsel, mesleki ve sosyal olmak üzere üç gruba ayrılır.

İzleme

👉 Çalışmaların amacına ulaşip ulaşmadığı veya öğrencilere kazandırdıkları konusunda çalışmalar yapılmasını kapsar.

Müşavirlik

👉 Dolaylı yollardan öğrencilere sunulan hizmetlerdir.

👉 Öğrencilere değil okuldaki diğer personele yöneliktir.

👉 Okuldaki yöneticilerin ve diğer öğretmenlerin ortak bir rehberlik anlayışına sahip olmalarını sağlamaya yönelik olabilir.

👉 Sağlanan ortak anlayış okulda rehberlik hizmetlerini kolaylaştıracaktır.

Araştırma ve Değerlendirme

👉 RPD hizmetlerinin sürekli olarak geliştirilerek iyileştirilmeleri gerekir.

👉 Bu geliştirme çalışmaları, yapılan çalışmaların değerlendirilmesi ve ihtiyaç analizleri gibi araştırmalara dayanmalıdır.

Çevre ve Veli ile İlişkiler

👉 Okulda etkili çalışma için çevrenin desteğini almak gerekir.

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

 Meb Ders Ailesi

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

Telegram Kanalı

Telegram Kanalı

Facebook Grubu

Facebook Grubu

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

H HASAN YILDIRIM **H**

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama